

Božič v vojni!

Božič se bliža, praznik ljubezni in domovine.

Ubog ali bogat, vsakdo pripravlja — bodisi iz tega, kar si je s trdom prihranil, bodisi iz obilja — darilo za tiste, ki so njegovemu srcu najbližji. Komu se ne porosi oko, ako se spominja naših vojakov, ki izpolnjujejo ob tem času daleč od doma, morda v pustih krajih, najplemenitejšo, toda najtežjo izmed dolžnosti!

Vojni oskrbovalni urad c. in kr. vojnega ministrstva je sklenil tem vrlim možem poslati skromno božično darilo in posveča temu namenu **pol milijona kron.**

Kakor znamenita je ta vsota, vendar daleč ne zadošča, da bi se vsakemu vojaku, ki je v vojni, naredilo majhno veselje. Za to je treba sodelovanja vseh. Z nezadostnim številom tistih, ki nimajo dragega svojca v vojni, bodo tekmovali tisti, kojih sin, kojih brat, kojih mož ali zaročenec se bojuje za domovino . . .

Zato prosí vojni oskrbovalni urad (IX, Berggasse 16), da bi se mu s tem namenom veliko-dušno in kar najhitreje naklanjala darila v denarju. Ta urad bode skrbel, da pridejo božična darila našim četam po oddelkih pravočasno v roke kakor drag pozdrav iz ljube domovine, kakor dokaz najiskrenejšega spomina, kakor znak upanja na veselo svidenje!

C. in kr. vojno ministrstvo, vojni oskrbovalni urad,
IX., Berggasse šte. 16.

Na Dunaju, v oktobru 1914.

F. M. L. Löbl s. r.

Vojska

divja in nikdo ne ve, kako dolgo bode trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

„Rdeči križ,“

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vse, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Podpisujte vojno posojilo!

Z jasnim navdušenjem so dovršili narodi monarhijske svoje oboroženje, ko jih je poklical naš osiveli cesar, da odvrnejo nadštevilo napadov naših sovražnikov.

V zalih, rožljajočih bataljonih poslal je jedin narod bratov svoje sinove na ožugane državne meje, železen zid, ob katerem razprši naval sovražnih valov.

Sedaj pa je treba skrbeti za to, da ne obnemore roka, ki naj vodi meč. Gre sedaj za to, da se prekrži vražji račun naših sovražnikov, ki menijo, da nas morejo izstradati, če nas ne morejo premagati z mečem.

Treba je sedaj dati vladi sredstev, da moremo vztrajati v boju za dom in ognjišče, za mirno prihodnost. Blago in kri za našega cesarja, blago in kri za domovino!

Zatorej podpisujte vojno posojilo!

Vsak, tudi najmanjši! Kajti tudi ta je deležen blagra, za katerega borijo in krvavijo naši sinovi na bojnem polju.

Nikomur ni treba darovati, le posoditi. In z obilnimi obrestmi dobi nazaj, kar je dal.

Vlada je našla v skoraj s 6 odstotki obrestljivimi zakladnimi listi sredstvo, da omogoči vsakemu udeležbo brez vsake žrtve.

Podpisovanje (priglaševanje) se začne 16. novembra in se zaključi v torek dne 24. novembra ob 12. uri popoldne.

Ti zakladni listi so varovanskovarni in davka prosti, v njih se lahko nalagajo varovanski denarji in ženitninske kavcije. Kurz se ne more spreminjati. Izguba je izključena.

Izdali se bodo papirji po 100, 1000, 5000 in 10.000 kron.

Da se lahko udeležujejo tudi oni, ki imajo najmanj sredstev, je ustanovila poštna hranilnica rentno blagajno, ki obstoji v tem, da si zamorejo hranilni vložitelji iz svojih prihrankov pridobiti deležev po eno, dve ali tri četrtine najmanjšega papirja, torej v delnih zneskih po 25, 50 in 75 kron.

Pri tem uživajo že od dneva nakupa deleža na tega odpadajoče kuponske obresti. Prodaja teh deležev je hranilcu vsak čas zajamčena. Od nikogar se ne zahteva, da se svojemu denarju za pet let odreče. Dana mu je vsak čas možnost, če je primoran načeti svoje hranilne vloge, da zamenja deleže zopet v gotovino in jih vzdigne.

Podpisuje se lahko pri vseh poštah in davčnih uradih, hranilnicah in privatnih bankah.

Pri priglašanju je plačati le desetinko podpisanega zneska. Ostalih devet desetink je plačati pri zneskih do 200 kron dne 4. decembra, pri večjih zneskih se lahko ostanek celo v obrokih odplačuje dne 4. in 16. decembra in dne 2. in 15. januarja 1915.

Za podpisanje vojnega posojila ni potrebna gotovina. Avstrijsko-ogrška banka kakor tudi vojnoposojilna blagajna daje v ta namen posojila na vrednostne papirje po nižji obrestni meri kakor jo donša vojno posojilo. Za podpisatelja

odpade tedaj tudi v tem slučaju znaten obrestni prebitek.

Te skrbne naprave omogočujejo vsakemu, da se udeleži na posojila. Nikdo se naj ne izključi in če eden sam ne more skupaj spraviti 25 kron, naj se združi z drugimi.

In kdor ima več, naj ne daje svojcem za imendan ali rojstni dan in zlasti o Božiču gotovine, temveč, kakor se spodobi za naš bojni čas, papirje avstrijskega posojila.

Naši sovražniki, ki nas v svoji ošabnosti smatrajo za berače, upajo, da ne bomo zmogli; ničesar bi ne videli rajši, kakor da jim ne bi mogli za dobo vzdržati, to bi jim rodilo nov pogum in zato bi pomenila brezuspešnost vojnega posojila več ko izgubljeno bitko.

To ne sme biti.

Radostno in jedino se bomo združili kakor dosedaj in temeljito odpravili naše sovražnike.

Z geslom našega iskrenoljubljenega cesarja „Z združenimi močmi“ vzkliko bo našo vojno posojilo v zmago.

C. kr. namestnik:
CLARY m. p.

Svetovna vojna v številkah.

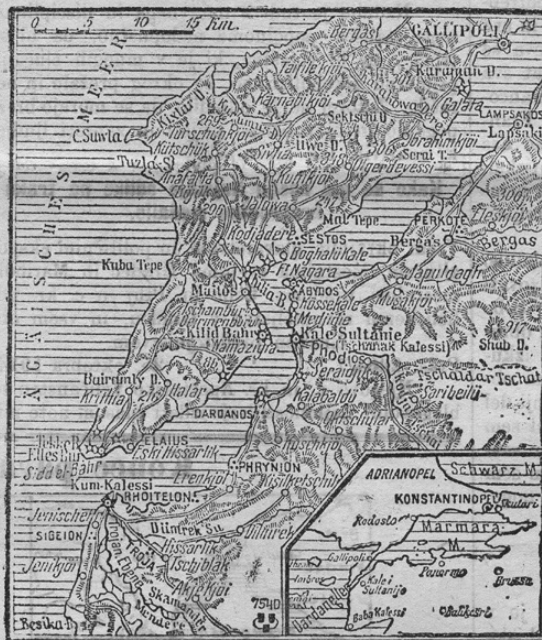
O. Hübnerjeve geografsko-statistiške tabele, ki so pravkar izšle, prinašajo naslednje številčne podatke o vojujočih deželah, ki nam predočijo vsaj nekoliko obseg in pomen te vojne.

Nemška država obseza z obrežnim morjem in jezeri 548.000 kvadratnih kilometrov, Avstro-Ogrska 676.600 kvadratnih kilometrov, skupaj 1.224.600 kvadratnih kilometrov. Rusija obseza

Dardanele.

Prinašamo sliko morske ožine Dardanel, za katere se Turčija z vsemi svojimi močmi bori. Morske ožine Dardanel so velevazne za Konstantinopol in za vso evropsko-azijatsko trgovino. Ker bodejo v sedanji vojni gotovo velikansko vlogo igrale, prinašamo ta zemljevid, ki bode cenjene čitatelje vrlo zanimal.

Naročajte
čitajte
razširjajte
„Štajerca“!

Die Straße der Dardanellen und ihre Befestigungen

Naše zmage v Srbiji.

Prinašamo danes mali zemljevid o avstro-ogrskih uspehih proti srbski armadi, ki se — kakor poročamo na drugem mestu — pomika za že zavzetem Valjevem nazaj proti Kragujevacu.

Podpisujte
vojno posojilo!

Karte der österreichischen Erfolge in Serbien.

v Evropi 5,452.000 kvadratnih kilometrov, Anglija nad 318.000, Francija nad 536.500, Belgija nad 29.000, Srbija nad 87.000 in Črna Gora nad 14.200, skupaj nad 6.436.700 kvadratnih kilometrov. Ker meri cela Evropa 9 97 milijonov kvadratnih kilometrov, se bojuje 76 8 odstotkov evropskih dežel. V tej statistiki pa še ni navedena Turčija, ki je pričela vojno minoli teden.

V drugih zemeljskih celinah so posesti teh dežel še pomembnejše. Ruska posest v Aziji obsega 17 1 milijonov kvadratnih kilometrov, angleška 5 26, francoska 0 8 in japonska 0 67, skupaj 23 73 milijonov kvadratnih kilometrov. Razentega pripadajo še Kiaučau z 52 kvadratnih kilometri in egiptčanska Arabija z 59.000 kvadratnih kilometri. Vse te kolonije merijo 53 odstotkov vse Azije.

Afriške posesti Francije merijo 9 66 milijonov kvadratnih kilometrov, Anglije 9 19, egiptčanske 3 48, Belgije 2 36 in Nemčije 2 66 milijonov kvadratnih kilometrov, skupaj 25 25 milijonov kvadratnih kilometrov ali okroglo 80 odstotkov cele Afrike. V Avstraliji ima Anglija 8 26, Francija 0 02 in Nemčija 0 24 milijonov kvadratnih kilometrov ali 95 odstotkov cele Avstralije. Mnogo manj posesti imajo te dežele v Ameriki. Anglija obsega 8 96 in Francija 0 09, skupaj 9 05 milijonov kvadratnih kilometrov ali eno petino Amerike. Ploščina vse suhe zemlje obsega 145 9 milijonov kvadratnih kilometrov bojujoče države pa obsežajo 74 3 milijone kvadratnih kilometrov, kar znaša okroglo 51 odstotkov. Če upoštevamo tudi Turčijo, ki je šele zavojevala, se odstotek precej zviša.

Število prebivalcev v milijonih v teh deželah je naslednje:

V Evropi	311 32
Med temi ima:	
Nemčija	64 93
Avstro-Ogrska	51 39
Skupaj	116 32
Anglija	46 78
Rusija	136 21
Francija	39 60
Belgija	7 49
Srbija	4 49
Črna Gora	0 43
Skupaj	159 00
V Aziji	445 30
Med njimi:	
Angleške kolonije	324 77
Ruske kolonije	30 86
Japan	72 21
Francoske kolonije	17 27
Kiaučau	0 19
V Afriki	116 27
Med njimi:	
Angleške kolonije	36 81
Egipt	15 26
Francoske kolonije	37 75
Kongo	15 00
Nemške kolonije	11 45
V Ameriki	10 56
Med njimi:	
Angleške kolonije	10 11
Francoske kolonije	0 45
V Avstraliji	7 24
Med njimi:	
Angleške kolonije	6 59
Francoske kolonije	0 01
Nemške kolonije	0 64

V Evropi je v vojni 69 odstotkov prebivalcev, na vsem svetu nad 890 milijonov ali nad 53 odstotkov. Vsekakor je torej ta vojna svetovna vojna.

Vojno posojilo.

Da se pripravijo sredstva, katera zahteva vojna proti našim sovražnikom, ki se tako trdovratno bojujejo proti nam, vidi se c. kr. vladi potrebno, izdati vojno posojilo in potom javnega podpisovanja neposredno stopiti pred vso prebivalstvo, da se to mnogoštevilno podpiše za označeno posojilo. Torej se tudi ni določila nobena fikсна vsota posojila, ki se namerava najeti. Posebno velike važnosti je to, da se za kolikor mogoče velik del vojnih stroškov zagotovi varščina in da je izid tega finančnega pod-

jetja ob enem manifestacija gospodarske moči in vpogleda znanja in patrijotičnega mišljenja ljudstva. K temu je potrebno, da se vsi sloji ljudstva, navdahnjeni z zavestjo solidarne koristi vseh državljanov vdeležijo uspešne izvršitve nam naloženega boja in da se z vsemi močmi deluje za potrebna denarna sredstva. Pogoji, pod katerimi se vojno posojilo ponudi, so takšni, da je njih pridobitev — tudi neglede na kakšne pomisleke splošne koristi — kot zelo ugodna naprava. V vedenje vsem posedovanim, posebno takim, ki imajo veliko premoženje, bo vrh tega predvariti, da je pokritje kolikor mogoče velikega dela vojnih stroškov iz izkupila kakega posojila najbolj izdatno sredstvo, da se izogne prevelikega pomoževanja papirnega obteka in tudi nevarnosti, da bi se naš denar poslabšal, s čim bi se kupna moč denarja znižala in veljava denarnih tirjatev v posestvih zmanjšala. Da se zagotovi popolni izid posojila, je tudi dana vrsta olajšujočih odredb, ki omogočijo podpis; te odredbe se morajo v vdeležnih krogih primerno razumeti in izkoristiti.

Po § 4. in § 5. cesarskega ukaza z dne 27. sept. 1914 drž. zak. št. 261. in z dne 13. okt. 1914. drž. zak. št. 279. o odlogu privatnopravnih denarnih zahtevah se lahko zahteva, da se imovina (terjatev), do katerih imajo pravico posamezniki proti bankam, hranilnicam, zadrugam in drugim kreditnim zavodom iz tekočega računa, iz vlog proti blagajničnim listkom ali iz vlog proti vložnim knjigam vplača na posojilo države brez vsake omejitve in sicer da se pošlje označeni znesek na blagajno navedeno za prevzetbo.

Dalje se bodo dovolila pri avstro-ogrski banki, pri poštni hranilnici in pri vojnoposojilni blagajni posojila na vrednostne papirje po ugodni obrestni meri in sicer sedaj po 5 1/2%, eventualno bo se pozneje obrestna mera pri bankah še bolj znižala; s tem je onim, ki sedaj morebiti ne razpolgajo o tekočih denarnih sredstvih dana prilika, zadobiti vojno posojilo in to najeto posojilo iz poznejših obrestnih mer zopet vrnejo. Zelo je želeti, mnogobrojno posluževati se dane prilike, ker je podpisnik s tem, da je povračilo obresti za najeto državno posojilo manjše, nego ono, ki ga bo užival iz vojnega posojila, na dobičku. Vrh tega se lahko vojno posojilo samo pri imenovanih zavodih tekom enoletne dobe v ugodnejši obrestni meri plača, tako da podpisnik prispeva razmeroma le mali del svote, katera se namerava najeti, večji del, kakor je pričakovati 1/4, pa se lahko po tej podelitvi označenega posojila preskrbi. Ozirati se je tudi na to, da označenega izposojenega zneska ni potrebno naenkrat položiti, ampak da se za vplačevanje dovoli več obrokov. Izdali se bodo papirji po 100, 1000, 5000 in 10.000 kron. Podpisovanje se začne dne 16. novembra 1914 in se sklene v torek, 24. novembra 1914 ob 12. uri opoldne. Podpiše se lahko pri c. kr. poštah in davčnih uradih in pri avstro-ogrski banki in večinoma tuzemskih bankah in njih podružnicah; tu se zadobijo tudi natančnejši pogoji podpisa.

Vsi morajo po močeh delovati na to, da bo uspeh sijajen.

Avstrijci bočemo vnovič dokazati, da je ljubezen do naše krasne očetnjave globoko in močno vkoreninjena in da se držimo vedno gesla našega preljubljenega vladarja „Z združenimi močmi.“

Razno.

Ferdinand Gollob †.

Eden najboljših prijateljev napredka in ljudstva, eden najiskrenjših štajerskih domoljubov, g. Ferdinand Gollob iz Sv. Trojice v Slov. gor. padel je junaške smrti na gališkem bojišču za čast in slavo avstrijske domovine. Vsem domačinom, pa tudi vsem našim somišljenikom bil je mladi ta junak znan. Ne samo njegovi obupani stariši in sestre, ki so izgubili edinega sina in brata, marveč tudi vsi drugi

prijatelji bodo jokali ob gomili tega krasnega mladega moža, ki je v svetem navdušenju za nas vse prelil svojo srčno kri. Vsi smo s tem junakom mnogo izgubili. Bil je edini sin svojih starišev, bil je pa tudi eden najboljših v naprednem trgu sv. Trojice. Določeno mu je bilo, da postane vredni naslednik njegovega splošno spoštovanega in priljubljenega očeta, gospoda župana Golloba. Poln najlepših upov moral je vse zapustiti, kar mu je bilo drago in ljubo, — in moral je iti v boj za prostost domovine, od katerega ne bode prišel nikdar več nazaj. . . . Ubogi, značajni Ferdi! Storil si pač najlepšo smrt, ki jo mora storiti patrijot; in vendar nam grenijo solze ponos, ki ga čutimo, ker si bil naš! . . . Družini izrekamo najiskrenješe sočutje. V tolažbo ji naj bode zavest, da čutimo mi vsi z njo, da nam bode pokojnik, ki zdaj v tuji zemljici počiva, kot eden najboljših v naših vrstah v večnem spominu ostal. Čast mu na veke!

Odlikovanje zapovednika 3. kôra. Zapovedniku 3. kôra, v katerem se nabajajo tudi naši hrabri koroški in štajerski fantje in ki se je v vseh bojih tako izborno odlikoval, gospodu Emilu Colerusu v. Geldern podelil je cesar za hrabro in uspešno vodstvo v bojih red Železne krone prvega razreda z vojno dekoracijo. To odlikovanje časti zapovednika, pa tudi ves 3. kôr, ki je morda največ krvi prelil in s tako izredno hrabrostjo zastopal čast nepremagljive naše Avstrije.

Nevesta na bojišču. Listi prijavljajo iz pisma nemškega oficirja naslednji odlomek: „— Končno smo se nastanili v vasi, kjer sem bil pričr zadnjemu poglavju romana. Ko sem hotel odpreti vrata kmečke hiše, mi je prišel nasproti podčastnik in mi je jasnega obraza povedal, da je ravnokar v gozdu z malo vojniki deloma postrelil deloma vjel pol kompanije Rusov. Stopili smo pri nizkih vratih v malo razsvetljeno eobo in jaz sem najprej zagledal otročje mladega ruskega vojaka. Smehljaje je ležal na slamnjaku, kakor bi spal. Stopili smo bližje, jaz sem položil roko na njegovo čelo, bilo je mrzlo. Mrtev! Vojaki stoje v polkrogu — naenkrat mrmranje — zdi se, da jih stresa groza, te hrabre dečke, ki se sicer ničesar ne ustrašijo. Eden stopi naprej: „Javljam pokorno, ta ruski vojak je — dekle.“ Poizvedeli smo, da je bila to nevesta nekega ruskega oficirja, s katerim se je ramo ob ramo borila v vseh bitkah in zadeta v prsi padla. Oficir je bil vjet. Dal sem jo še tisti dan pokopati, sicer pa morajo mrtvi sovražniki počakati, da dobimo čas, jih pokopati in jim postaviti križce na grob.“

Senzacija v taboru vojnih vjetnikov pri Košicah. „Slov. Dnevnik“ poroča: Med vojnimi vjetniki v košičkem taboru se nahaja tudi mlad srbski vojak. Pred par dnevi je nujno zahteval, da se mu pokliče zdravnik. Vprašali so ga, kaj mu je, toda on je izjavljal, da ne more to povedati drugemu, kakor le zdravniku. Njegovi želji so končno ustregli, akoravno se je zdelo, da vjetnik ne potrebuje zdravniške pomoči. Ko je prispel vojaški zdravnik, ga je vjetnik nujno prosil, da ga naj da prepeljati v bolnišnico — kajti bliža da se mu teža ura. Presenečeni zdravnik se je skoraj prepričal, da tiči v vojaški uniformi mlada srbska žena v blagoslovljenem stanu. Kmalu nato je porodila zdravega dečka. Mlada mati in njen sinko vživata seveda v taboru splošne simpatije in oblasti skrbijo za nju v izdatni meri.

Vojaški nabor vseh onih črnovojniški službi podvrženih, ki so rojeni v letih 1878 do 1890 in doslej niso bili poklicani pod orožje, vrši se za v mesto Ptuj pristojne očno tu stanujoče v nedeljo, dne 22. novembra 1914 od 8. ure naprej v gostilni „Elefant.“

Nemški „Mädchenheim“ v Ptuj. Gojenke tega izbornega zavoda so meseca oktobra naše hrabre vojake v vojni štrikale 46 telovnikov, 85 blazin, 48 srajc, 6 šalov, 11 parov nogavic, 1 par rokavic, 1 par štucerlov. Vse te predmete oddalo se je podružnici društva „Rdečega križa.“ — Šolarke ptujске nemške ljudske in meščanske šole pa so v isti namen napravile: 63 srajc, 14 spodnjih hlač, 175 parov štucerlov, 12 parov nogavic, 46 parov toplih priprav za kolena, 8 parov rokavic, 27 snežnih havb, 59 parov obrez za ušesa. Poleg tega so